STJÓRNARTÍÐINDI B 19 – 2000

7. febrúar 2000 281 Nr. 86

REGLUGERÐ

um forðagæslu, eftirlit og talningu búfjár.

1. gr.

Tilgangur reglugerðar þessarar er að setja reglur sem tryggja eftir föngum markvissa og reglubundna framkvæmd forðagæslu og búfjáreftirlits, þar með talið öflun og skráningu upplýsinga um uppskeru, fóðurforða og fjölda búfjár.

2. gr.

Að loknum sveitarstjórnarkosningum hverju sinni skal hver sveitarstjórn ráða búfjáreftirlitsmann, einn eða fleiri, til fjögurra ára í senn. Hann skal gera sveitarstjórn grein fyrir störfum sínum eftir því sem þörf krefur og starfa í samvinnu við viðkomandi búnaðarsamband sem hefur eftirlit með búfjárhaldi á svæðinu. Jafnframt skal búfjáreftirlitsmaður leita til héraðsdýralæknis um þætti sem varða sérstaklega heilbrigði og meðferð búfjár. Þá er búfjáreftirlitsmanni heimilt að hafa samráð við Bændasamtök Íslands sem hafa yfirumsjón með forðagæslu, eftirliti og talningu búfjár í landinu.

3. gr.

Til starfs búfjáreftirlitsmanns skal velja mann með haldgóða reynslu og þekkingu á búfjárhaldi. Sveitarfélögum er heimilt að ráða sameiginlega búfjáreftirlitsmann, einn eða fleiri og skal verkaskiptingu þeirra hagað svo sem best hentar á hverjum stað.

Búfjáreftirlitsmaður skal fara með allar upplýsingar er hann aflar sem trúnaðarmál og er honum því óheimilt að skýra frá þeim annars staðar en hjá þeim aðilum sem tilgreindir eru í 2. grein.

Búfjáreftirlitsmaður skal gæta þess eftir föngum að gerast ekki smitberi á milli bæja eða hjarða ef þar er talin smithætta.

4. gr.

Búfjáreftirlitsmanni er óheimilt að fara í gripahús og skoða þau, búfé eða fóðurforða nema í fylgd búfjáreiganda eða annars fullorðins heimamanns nema um annað hafi verið samið sérstaklega við eiganda eða umráðamann.

Meini ábúandi lögbýlis eða búfjáreigandi utan lögbýlis búfjáreftirlitsmanni aðgang að gripahúsum og/eða beitilandi svo að eftirliti og upplýsingaöflun verði ekki komið við skal búfjáreftirlitsmaður tilkynna það sveitarstjórn og trúnaðarmanni viðkomandi búnaðarsambands án tafar. Þá skal sveitarstjórn kanna málavexti og freista þess að ljúka eftirlitinu

Gutenberg

strax. Takist henni ekki að leiða málið til lykta, skal hún innan viku senda skriflega tilkynningu um það til landbúnaðarráðherra sem þá er skylt að láta fara fram sérstaka skoðun, talningu og skráningu á viðkomandi stað. Skylt er lögreglu að fara með búfjáreftirlitsmanni til skoðunar og eftirlits sem þannig er ákveðið.

5. gr.

Búfjáreftirlitsmaður skal fara minnst tvær ferðir um umdæmi sitt á hverjum vetri og skal hinni fyrri lokið fyrir 1. desember en hinni síðari fyrir apríllok. Þó er heimilt að fresta fyrri ferð í hesthús utan lögbýla en henni skal þó ætíð lokið fyrir 15. febrúar. Búfjáreftirlitsmanni er heimilt að veita einstakar undanþágur fyrir aðrar búfjártegundir, ef brýn nauðsyn krefur, án þess þó að fresta almennum skýrsluskilum til viðkomandi búnaðarsambands.

6. gr.

Fyrir hvert lögbýli á landinu skal útfyllt skýrsla í fjórriti (eyðublað A) þar sem fram kemur fjöldi búfjár, uppskera og fóðurforði á búinu. Ef aðrir en bóndi, maki hans og börn þeirra innan 18 ára aldurs eiga búfé á jörðinni, skal búfé þeirra skráð á sérstakt eyðublað í fjórriti (eyðublað B), þótt fóðurforði sé sameiginlegur.

Séu fleiri en eitt bú með virðisaukaskattsnúmer á einni og sömu jörð skal útfylla eina skýrslu á eitt nafn fyrir hvert bú (eyðublað A). Aðeins þarf að færa þann hluta búrekstursins sem er sérgreindur á skýrslu (eyðublað A), en það sem sameiginlegt er, svo sem heyforði, er fært á sameiginlega skýrslu. Þar sem rekin eru formleg félagsbú með staðfestan samning, sbr. lög nr. 90/1984 um breytingu á jarðalögum nr. 65/1976, bú með hlutafélagsformi eða öðru félagsformi, skal skrá nafn og kennitölu búsins, en ekki þeirra einstaklinga sem að því standa.

Upplýsingar um búfjáreign og uppskeru utan lögbýla, t.d. sauðfjár- og hrossaeign í þéttbýli, skal skrá á til þess gerð eyðublöð (eyðublað B).

Fyrir vorskoðun skal nota sérstök eyðublöð (eyðublað C) sem eru í fjórriti. Bændasamtök Íslands hafa umsjón með hönnun, prentun allra eyðublaða og dreifingu þeirra til sveitarstjórna.

7. gr.

Eftir haustskoðun skráir búfjáreftirlitsmaður skýrslu um fjölda búfjár, fóðurbirgðir og uppskeru í fjórriti (eyðublöð A og B). Búfjáreftirlitsmaður skal senda trúnaðarmanni búnaðarsambands frumritið undirritað og fyrsta afrit, og eftir yfirferð sendir trúnaðarmaður síðan frumritið undirritað til Bændasamtaka Íslands. Öðru afriti heldur búfjáreftirlitsmaður eftir fyrir sveitarstjórn, en hið þriðja fær búfjáreigandi.

Búfjáreigandi skal undirrita forðagæsluskýrsluna (eyðublað A) með búfjáreftirlitsmanni og trúnaðarmanni búnaðarsambands, m.a. til að tryggja rétt sinn til bóta, ef hann verður fyrir tjóni. Búfjáreigendur utan lögbýla þurfa þó ekki að undirrita og fá þeir ekki afrit af skýrslunni (eyðublað B).

Við vorskoðun skilar búfjáreftirlitsmaður skýrslu (eyðublaði C) um þau bú þar sem eitthvað er athugavert við húsakost, fóðrun eða hirðingu búfjár, fóðurbirgðir eru litlar eða verulegar breytingar hafa orðið á búfjárfjölda frá haustskoðun. Um önnur bú þarf hann ekki að skila skýrslu um vorskoðun, nema þar sem samningar landbúnaðarráðuneytisins og Bændasamtaka Íslands gera ráð fyrir slíku, t.d. sauðfjársamningur.

8. gr.

Búfé skal skráð þar sem það er hýst og/eða fóðrað. Hross og annað búfé sem er í hagagöngu við haustskoðun á jörðinni skal skrá í athugasemdadálk.

Alla uppskeru skal skrá eins og hún varð, þ.e. heildaruppskeru, en ekki aðeins það sem er komið í geymslu við haustskoðun.

9. gr.

Búfé skal við skráningu skipt eftir tegund, kyni og aldri, eins og fram kemur í viðauka I, BÚFÉ.

10. gr.

Sá fóðurforði er búfjáreftirlitsmaður skal meta og skrá er þurrhey, vothey og votheysrúllur, heymeti og heykögglar, þ.e.a.s. gróffóður. Taka skal fram hvort heyja er aflað heima, þau aðkeypt eða eru fyrningar frá fyrra ári.

Gróffóðurforði ákvarðast af magni og orkugildi.

Búfjáreftirlitsmaður skal mæla rúmmál heyja á býlinu og meta rúmþyngd (þéttleika) þeirra. Við það mat skal hann styðjast við töflur í viðauka II FÓÐURMAGN. Þessar tvær stærðir, rúmmál í m^3 og rúmþyngd í kg/m^3, skráir hann í forðagæsluskýrslu.

Hafi búfjáreftirlitsmaður ekki tiltækar niðurstöður heyefnagreininga sem gefa raunsanna mynd af gæðum heyja í fóðurforðanum skal hann styðjast við viðauka III FÓÐURGÆÐI.

11. gr.

Skrá skal uppskerumagn af heyi, korni, kartöflum, rófum og gulrótum í tonnum með a.m.k. einum aukastaf. Þungi heys miðast við þurrefni (100% þe.), korns við þurrkað korn (85% þe.), en kartöflur, rófur og gulrætur eru skráðar eins og þær vega þegar gengið er frá þeim í geymslu. Jafnframt skal skrá stærð ræktaðs lands í ha. með einum aukastaf.

12. gr.

Sveitarfélög hafa heimild til að semja um að fóðurjöfnuður búa, þ.e. fóðurþarfir og fóðurforði, sé reiknaður af öðrum en búfjáreftirlitsmanni, t.d. búnaðarsambandi, ráðunautamiðstöð eða Bændasamtökum Íslands. Búfjáreftirlitsmaður fer þá og mælir og metur rúmmál heyja, rúmþyngd og orkugildi heyforðans og skráir í skýrslu, sem hann sendir þeim sem sér um útreikninga, þegar að lokinni haustskoðun.

Sá sem annast útreikninga sendir niðurstöður þeirra hverjum bónda fyrir hans bú. Aðrir sem fá niðurstöðurnar sendar eru þeir sömu og fá afrit af skýrslu búfjáreftirlitsmanns. Niðurstöður þessar eru trúnaðarmál. Útreikningar skulu berast bónda sem fyrst eftir að búfjáreftirlitsmaður hefur skilað inn þeim upplýsingum sem þarf til útreikninganna og eigi síðar en að fjórum vikum liðnum.

Í viðauka IV FÓÐURÞARFIR eru viðmiðanir í fóðurþörf einstakra gripa sem miða skal við í útreikningum, hvort sem búfjáreftirlitsmaður reiknar þær út eða ekki. Séu aðrar viðmiðanir notaðar skal þess getið í athugasemdum.

13. gr.

Auk framangreindra starfa skal búfjáreftirlitsmaður fylgjast með beitilandi í byggð á starfssvæði sínu á öllum árstímum og gefa umsögn um ástand þess ef þurfa þykir. Telji hann meðferð þess ábótavant skal hann tilkynna sveitarstjórn og landgræðslustjóra það án tafar.

Séu gripir í hagagöngu skal eigandi þeirra ætíð tilgreina aðila, samþykktan af sveitarstjórn, sem er ábyrgur fyrir eftirliti og meðferð gripanna á öllum tímum árs. Landeigandi

eða umráðamaður lands er skyldur að gefa búfjáreftirlitsmanni fullnægjandi upplýsingar um fjölda og eigendur þeirra gripa sem hann tekur í hagagöngu.

14. gr.

Upplýsingar úr forðagæsluskýrslum skulu vera heimilar til afnota Bændasamtökum Íslands, Hagstofu Íslands, Hagþjónustu landbúnaðarins, landbúnaðarráðuneytinu, viðkomandi sveitarfélagi og búnaðarsambandi svo og öðrum opinberum aðilum, ef þörf krefur, að fengnu leyfi landbúnaðarráðuneytisins. Þessum aðilum er óheimilt að dreifa og/eða birta upplýsingar úr skýrslum þessum sem varða einstök bú og einstaklinga, án leyfis viðkomandi.

15. gr.

Hafi komið í ljós við heimsókn á bú að búfjáreiganda skorti hús, skýli fyrir útigangshross, fóður eða beit fyrir fénað sinn, vanfóðri hann eða vanhirði, skal búfjáreftirlitsmaður tilkynna það sveitarstjórn og trúnaðarmanni búnaðarsambands án tafar. Skal þá sveitarstjórn þegar vara þann við er hlut á að máli og gefa honum einnar viku frest til úrbóta.

Hafi viðeigandi ráðstafanir ekki verið gerðar að viku liðinni ber sveitarstjórn að útvega honum fóður, hlutast til um fóðrun og umhirðu eða ráðstafa fénaði hans sem best þykir hverju sinni.

16. gr.

Telji búfjáreftirlitsmaður meðferð á skepnum brjóta í bága við gildandi lög eða reglur skal hann leita til héraðsdýralæknis að höfðu samráði við trúnaðarmann búnaðarsambands.

Skulu þá héraðsdýralæknir og trúnaðarmaður búnaðarsambands meta ástand gripanna og aðstæður á staðnum innan tveggja sólarhringa og gefa búfjáreiganda fyrirmæli um ráðstafanir, telji þeir það nauðsynlegt. Veita skal mest einnar viku frest til úrbóta á búinu.

Telji búfjáreftirlitsmaður, trúnaðarmaður búnaðarsambands og héraðsdýralæknir úrbætur ekki þola neina bið, getur lögreglustjóri fyrirvaralaust tekið búfé úr vörslu eiganda eða umráðamanns og ráðstafað búfénu án tafar með þeim hætti sem framangreindir aðilar telja best tryggja velferð þess.

17. gr.

Brot gegn ákvæðum reglugerðar þessarar varða viðurlögum, sbr. 13. gr. laga nr. 46/1991 um búfjárhald, forðagæslu o.fl., ásamt síðari breytingum.

18. gr.

Reglugerð þessi er sett með heimild í lögum nr. 46/1991 um búfjárhald, forðagæslu o.fl., ásamt síðari breytingum og öðlast þegar gildi.

Landbúnaðarráðuneytinu, 7. febrúar 2000.

Guðni Ágústsson.

Ingibjörg Ólöf Vilhjálmsdóttir.

VIÐAUKI I
Búfé.

Búfé skráist svo:

I. Nautgripir.

01 Mjólkurkýr, bornar 1. kálfi eða eldri
02 Aðrar kýr (holdablendingar), sem notaðar eru til viðhalds stofninum og hafa borið einu sinni eða oftar.
03 Kelfdar kvígur, ársgamlar (veturgamlar) eða eldri.
04 Geldneyti, þ.e. allur nautpeningur ársgamall eða eldri, sem ekki flokkast undir kýr eða kelfdar kvígur.
05 Kvígukálfar, yngri en ársgamlir.
06 Nautkálfar, yngri en ársgamlir.

II. Sauðfé.

07 Ær, veturgamlar eða eldri.
08 Hrútar og sauðir, veturgamlir eða eldri.
09 Gimbrar sem fæddar eru á árinu og ekki verður slátrað fyrir áramót.
10 Lambhrútar sem fæddir eru á árinu og ekki verður slátrað fyrir áramót. Síðgotungar sem ekki verður slátrað fyrr en eftir áramót skulu skráðir í 9. eða 10. flokk, eftir kyni.
11 Geitur og kið skulu skráð hér án skiptingar eftir kyni eða aldri.

III. Hross.

12 Hryssur, 4ra vetra og eldri.
13 Stóðhestar, 4ra vetra og eldri.
14 Hestar, geltir, 4ra vetra og eldri.
15 Tryppi, eldri en veturgömul, en yngri en 4ra vetra, óháð kyni.
16 Folöld, á fyrsta vetri.

IV. Svín.

17 Gyltur sem ætlaðar eru til undaneldis, þ.e. eftir að ákveðið er að setja gyltuna á.
18 Geltir, samsvarandi 17. flokki.
19 Eldisgrísir, þ.e. grísir komnir í eldisstíu (þá oftast um eða innan við 20 kg lífþunga).
20 Smágrísir, aðrir grísir, þ.e. frá goti og þar til þeir eru settir í eldisstíur.

V. Alifuglar.

21 Varphænsni, 5 mánaða eða eldri.
22 Holdahænsni, 5 mánaða eða eldri.
23 Lífungar yngri en 5 mánaða þegar talning fer fram, en fara annað hvort í 21. eða 22. flokk við 5 mánaða aldur. Sláturkjúklingar eru ekki taldir með.
24 Endur.
25 Gæsir.
26 Kalkúnar.

VI. Loðdýr.

27 Minkalæður, lífdýr.
28 Minkahögnar, lífdýr.
29 Refalæður, lífdýr.

30 Refasteggir, lífdýr.
31 Ullarkanínur (Angórakanínur).
32 Feldkanínur.

VIÐAUKI II
Fóðurmagn.

Rúmmál.

Rúmmál þurrheys í flestum hlöðum er auðmælt, nema helst hæð stabbans. Hafi hlaðan verið veggjafull er einfaldast að margfalda lengd hlöðunnar x hæð x breidd til þess að fá rúmmál heysins. Hafi eitthvað verið í risinu eða hlaðan ekki veggjafull verður að áætla það og bæta við eða draga frá hæðinni eftir því sem við á.

Bundið hey í kubblaga böggum er auðmælt, hvort sem er hver og einn baggi eða stór stabbi í einu lagi. Á rúlluböggum þarf að mæla þvermálið til að finna rýmið. Flestar bindivélar skila öllum böggum af sömu stærð; sama þvermáli. Langalgengast er að þvermálið á böggunum sé 120 cm og þá er rúmmál baggans um 1,4 m^3. Þá þarf aðeins að telja baggana og margfalda töluna með 1,4 til að fá út heildarrúmmálið. Til eru rúllur með 90 cm þvermáli, en þá er rúmmálið 0,76 m^3, 150 cm þvermál, sem gefur 2,2 m^3 rúmmál og jafnvel með enn öðru þvermáli.

Niðurstöður rúmmálsmælinga skal skrá í skýrsluna í heilum tölum. Fáist út 9,5 m^3 skal það skráð sem 10 m^3, 9,4 m^3 hins vegar sem 9 m^3 o.s.frv.

II. 1. Rúmmál rúllubagga eftir þvermáli (þ) og lengd (l) í m^3.

l	120	140
Þ		
90 cm	0,76	0,89
120 cm	1,40	1,58
150 cm	2,19	2,57

Rúmþyngd.

a) Þurrhey.

Allmargar mælingar hafa verið gerðar á rúmþyngd heys og hafa niðurstöður verið breytilegar. Þó eru vissar viðmiðanir til að fara eftir.

Rúmþyngd þurrheys ræðst einkum af tvennu, þ.e. hæð stæðu og verkun heysins í hlöðunni. Eins og eðlilegt er, þjappast heyið meira saman eftir því sem neðar er í stæðu og meira farg ofan á. Eins virðist skipta máli hvort hitnar í heyinu eða ekki. Því meira sem hitnar í því, þeim mun fastar þjappast heyið saman.

Nú er í einni og sömu hlöðunni hey með mjög misjafna rúmþyngd. Þar sem rúmþyngd er mest neðarlega í stæðu sem hitnað hefur í getur hún verið rúmlega tvöfalt meiri en þar sem hún er minnst, þ.e. þar sem kaldverkað hey er efst í hlöðunni.

Við mat búfjáreftirlitsmanns verður hann að nota eitthvert meðaltal og þá er eðlilegast að nota þungann úr miðri stæðu sem í 4 m hárri stæðu væri hey í 2 m dýpt, 3 m stæðu í $1^1/_2$ m, o.s.frv. Á sama hátt metur hann hvort heyið í hlöðunni geti allt talist kaldverkað, hvort bóndi hafi leyft einhverjum hita að myndast í hlöðunni eða hvort það hafi verið regla að láta hitna vel í heyinu. Þetta metur hann í samráði við bónda og við skoðun á heyinu hverju sinni.

b) Laust vothey.

Rúmþyngd votheys er ekki eins breytileg og rúmþyngd þurrheys vegna þess að votheyinu er yfirleitt þrýst eða þjappað saman við hirðingu (flatgryfjur) eða jafnvel sett farg á það. Þó verður nokkur munur á endanlegri niðurstöðu, einkum eftir því hve fíngert grasið er við hirðingu eða hversu fínt það er saxað og svo eftir vatni í því, en það hefur þó minni áhrif.

Yfirleitt eru 100-250 kg af þurrefni í m3 heys í votheysgryfju (600-1000 kg vothey). Gróft og ósaxað hey er ekki eins þétt og fínt eins og saxað hey. Til að gera matið ekki of flókið hafa búfjáreftirlitsmenn um tvennt að velja, 150 kg og 160 kg/m^3.

c) Rúllubaggar.

Rúmþyngd heys í rúlluböggum er breytileg og þar ræður rakastig við hirðingu, gerð rúllubaggavélar og verklag stjórnandans mestu um niðurstöðuna.

Ef um eina vél og sama stjórnanda er að ræða verður rúmþyngdin aðeins háð rakastigi, þannig að því blautara sem heyið er þegar það er rúllað, því minna hey (fullþurrt) verður í böggunum.

II. 2. Rúmþyngd heys í kg þurrefnis í m^3.

Þurrhey, gróft, laust, kaldverkað	90
Þurrhey, gróft, laust, hefur hitnað í því	100
Þurrhey, fínt, laust, kaldverkað	100
Þurrhey, fínt, laust, hefur hitnað í því	120
Þurrhey, meðalfast bundið	115
Þurrhey, fast bundið	130
Þurrhey, bundið í rúllur[1)]	200
Heykögglar	600
Vothey, gróft, laust í turni eða flatgryfju	150
Vothey, fínt, laust í turni eða flatgryfju	160
Votheysrúllur[1)] grænfóður og blautt gras	100
Votheysrúllur[1)] slegið í dumbungsveðri, rúllað strax	125
Votheysrúllur[1)] slegið í þurrki, rúllað strax	140
Votheysrúllur[1)] forþurrkað í a.m.k. 1 dag	170
Votheysrúllur[1)] hálfþurrt hey	200
Heymeti	240

1) Rúmþyngd í rúllum er miðuð við einstakar rúllur en ekki miðuð við rúmmál rúllustæðunnar allrar. Rúllurnar falla ekki þétt hver að annarri svo að eitthvert rými verður tómt á milli þeirra. Í bundnu þurrheyi er miðað við stæðu.

VIÐAUKI III
Fóðurgæði.

Gæði.

Gæði heysins skipta máli þegar meta skal fóðurbirgðir. Vel verkað hey í hlöðu sem slegið var þegar grös voru í örum vexti er meira virði en jafnmikið magn af heyi sem er hrakið, úr sér sprottið og myglað.

Fóðrinu er skipt í fimm gæðaflokka og tilgreindur ákveðinn fóðureiningafjöldi í kg þurrefnis í hverjum flokki. Sjaldgæft er að allt heyið í hlöðunni sé í sama gæðaflokki og verður að meta hverju sinni hvað sé líklegast meðaltal.

Lýsa má gæðaflokkunum þannig:

1. *Úrvalsfóður.* Grasið er slegið í örum vexti um eða rétt fyrir skrið. Verkun hefur tekist vel þannig að aldrei hefur hitnað í heyinu, það er kaldverkað. Vothey hefur einnig verkast kalt og loft ekki komist að. Gert er ráð fyrir að af heyi í þessum gæðaflokki séu 0,87 FE í hverju kg.
2. *Gott fóður.* Grasið er slegið um skrið, hefur verið skamma stund á velli (aldrei rignt í það) og verkast vel og í mesta lagi aðeins komið í það velgja. Gert er ráð fyrir að af heyi í þessum gæðaflokki séu 0,80 FE í hverju kg.
3. *Sæmilegt fóður.* Grasið er slegið um eða nokkru eftir skrið. Það hefur ekki velkst lengi á þurrkvelli, e.t.v. rignt einu sinni í það skömmu eftir slátt. Hitamyndun þó nokkur við verkun, svo mikil að heyið hefur brugðið lit og er ekki eins grænt og það var nýslegið. Gert er ráð fyrir að í þessum gæðaflokki séu 0,73 FE í hverju kg.
4. *Lélegt fóður.* Grasið er úr sér sprottið þegar það er slegið eða hefur hrakist meira eða minna á þurrkvelli eða mest af næringunni hefur farið forgörðum við hitamyndun í heyinu. Vothey þar sem verkun hefur mistekist vegna loftaðgangs (rifnar rúllur) telst líka til þessa flokks. Gert er ráð fyrir að í mesta lagi séu 0,60 FE í hverju kg.
5. *Mjög lélegt fóður.* Mjög illa verkað og/eða næringarsnautt hey. Gert er ráð fyrir að 0,50 FE séu í hverju kg.

III. 1. Gæði (orka heys í FE í kg þurrefnis).

1. Úrvalsfóður, snemmslegið, vel verkað	0,87
2. Gott fóður, slegið um skrið, allvel verkað	0,80
3. Sæmilegt fóður, slegið eftir skrið, velkst nokkuð á velli	0,73
4. Lélegt fóður, úr sér sprottið við slátt, hrakið, misheppnuð votheysverkun	0,60
5. Mjög lélegt fóður	0,50

III. 2. FE í m^3 - sett saman úr 3. og 4. töflu.

	Kg í m^3												
FE í kg	90	100	115	120	125	130	140	150	160	170	200	240	600
0,87	78	87	100	104	109	113	122	131	139	148	174	209	522
0,80	72	80	92	96	100	104	112	120	128	136	160	192	480
0,73	66	73	84	88	91	95	102	110	117	124	146	175	438
0,60	54	60	69	72	75	78	84	90	96	102	120	144	360
0,50	45	50	58	60	63	65	70	75	80	85	100	120	300

VIÐAUKI IV
Fóðurþarfir.

Hér er miðað við að gerðar séu þær kröfur til búfjáreigenda að þeir eigi nóg fóður til að geta gefið búpeningi sínum dagsgjöf af gróffóðri í lengstu vetrum. Dagsgjöfin er áætluð ríflegt viðhaldsfóður þannig að einnig sé a.m.k. gert ráð fyrir fósturmyndunarfóðri og fóðri til nokkurra afurða. Þetta þýðir að sjálfsögðu að í meðalvetrum og skemmri eiga menn eftir fyrningar eða þeir nota hluta af heyfóðrinu til afurðamyndunar.

Þar sem vetur eru ekki alls staðar jafnlangir er gerður nokkur munur á gróffóðurþörf eftir landshlutum. Þannig má t.d. gera ráð fyrir að bóndi á norðurhluta landsins, t.d. á Ströndum eða Melrakkasléttu, þurfi nokkru meira fóður en sá sem býr undir Eyjafjöllum.

Landinu er skipt í tvö svæði og kemur fram í 1. töflu hver fóðurþörfin er á hvoru. Vegna umdæmaskipta eru mörkin sett að austan um Lónsheiði og að vestan um Hvalfjörð, þótt veðurfarsleg skipting sé nokkuð önnur.

Í 1. töflu er miðað við lágmarksgæði á heyjum (0,60 og 0,73 FE í kg þurrefnis) og rúllurnar eru 120 cm í þvermál, þéttar og frekar þurrar þegar rúllað er. Í sjálfu sér er þessi skipting ónákvæm eins og ýmislegt fleira í mati á fóðurþörf og fóðurforða, en heppilegra þykir að miða við sömu fóðurþörf í öllum sveitarfélögum á einu búnaðarsambandssvæði. Heildarfóðurþörf á hverju búi er fundin með því að margfalda saman fjölda gripa af hverri tegund og aldri, t.d. fjöldi kúa, kvígna, sauðfjár, hrossa o.s.frv. og fóðurþörf einstaklinga af hverri tegund og finna summuna síðan af þeim margfeldum.

1. tafla. Fóðurþarfir gripa yfir veturinn eftir landshlutum, miðað við ráðlagða notkun gróffóðurs.

	Í FE		í kg þurrefni		í kg þurrhey (85%)		fjöldi rúlla 120 cm í þvermál	
	S	N	S	N	S	N	S	N
Kýr	2300	2450	3151	3356	3707	3948	15,0	16,0
Kvígur	1230	1300	2050	2167	2412	2549	9,8	10,3
Geldneyti	1200	1250	2007	2083	2361	2450	9,6	9,9
Kálfar	670	710	918	973	1080	1144	4,4	4,6
Sauðfé	170	180	283	300	333	353	1,3	1,4
Hross	600	650	1000	1083	1176	1274	4,8	5,2

S= sunnanvert landið.
N= norðanvert landið.
Lágmarksfóðurþarfir teljast vera 80% af þessum tölum.